

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 9 Ὀκτωβρίου.

Ἡ ἀδυναμία τῶν εὐρωπαϊκῶν χρηματιστηρίων, ἧς τὰς αἰτίας ἐξηγήσαμεν ἐν τῇ τοῦ παρελθόντος σαββάτου οικονομικῇ ἡμῶν ἐπιθεωρήσει, ἐξηκολούθησε καὶ τὴν ἑβδομάδα ταύτην, μετὰ τινος μάλιστα χαλαρώσεως τῶν τιμῶν, διότι καὶ αὐτὸ τὸ ἀγγλικὸν πάριον ὑπετιμήθη ἐν τῇ μετὰ ταῦτα κατὰ 25 ἑκατοστά. Ἐπίσης καὶ ἡ γαλλικὴ ράντ μετὰ τινος μικρᾶς διακυμάνσεως ὑπέκυψεν εἰς τὴν γενικὴν χαλάρωσιν. Τὸ δὲ μάλιστα ταραττον τὸν οικονομικὸν κόσμον καὶ ἀνησυχοῦν τὰ εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια εἶναι ἡ οικονομικὴ θέσις τῆς Ἰταλίας, ἡ ὁποία μεθ' ὅλας τὰς γινόμενας προσπάθειας δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἀμυχανίας, ἐν ἣ διατελεῖ πρὸ πολλοῦ. Ἴνα δυνῆθ' ἡ καλύψῃ τὸ ἔλλειμμα καὶ φέρῃ ἰσοζύγιον εἰς τὸν προϋπολογισμόν αὐτῆς, ἔχει ἀνάγκην 125—150 ἑκατομμυρίων, τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ δι' οἰκονομίων, διότι πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν ἠλάττωσε τὰς τακτικὰς στρατιωτικὰς δατάνας ἀπὸ 565 εἰς 351, καὶ τὰς τῶν δημοσίων ἐργῶν ἀπὸ 353 εἰς 105 ἑκατομμύρια. Μείζων τῶν δανείων περικοπὴ ἔστιν ἀδύνατος, ἡ δὲ αἰξήσις τῶν φόρων θεωρεῖται λίαν δυσχερής. Καὶ ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ νὰ γαλιωθῇ τὸ κυμαινόμενον χρέος, τὸ ὅριον καὶ μετὰ τὸ ὑπὸ τῶν γερμανικῶν Τραπεζῶν γενόμενον δάνειον ἐκ 40,000,000 πάλιν ἀνέρχεται εἰς 650 ἑκατομ. Ἐν τούτοις τὸ ἑξάμηνον τοκομερίδιον ἔρχεται μετὰ δύο μῆνας, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐδημοσιεύθη ἐπισημῶς ὅτι εἶναι ἐξησφαλισμένον, διατηροῦνται οὐδὲν ἥττον ἀμφιβολίαι τινές, καθόσον δὲν φαίνεται πόθεν εἶναι δυνατόν νὰ προμηθευθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις, ἀν μὴ διὰ συναλλάγματος, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦδε παρουσιάζει ζημίαν 13 τοῖς 0)0. Ἐὰν εἰς ταῦτα προσθέσωμεν τὴν εἰς τὰ ἰταλικά χρεώγραφα συστηματικὴν ἀντίπραξιν τοῦ χρηματιστηρίου τῶν Παρισίων, θέλομεν πεισθῆ ὅτι βελτιώσις πραγματικὴ δὲν εἶναι πιθανὴ καὶ ὅτι ἡ ἐξακολουθοῦσα ὑποτίμησις ἑνὸς τῶν σπουδαιότερων χρεωγράφων τῆς Εὐρώπης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἐπηρεάσῃ καὶ πάντα τὰ λοιπὰ χρεώγραφα, διότι, δεομένου οἴκου τινός, οἱ γείτονες δὲν δύναται νὰ ὦσιν ἀσφαλεῖς καὶ ἥσυχαι.

Εὐτυχῶς τὰ τουρκικὰ χρεώγραφα, ἐπὶ ἀσφαλεστάτων στηριζόμενα βάσεων, διαμένουσιν ἀκλόνητα καὶ ἐξακολουθοῦσι διατηροῦντα τὰς παρούσας αὐτῶν τιμὰς ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς χαλαρώσεως καὶ καχεξίας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἐκ διαλειμμάτων γίνονται παρὰ τῶν βιασμάτων τοῦ ἔκπεμοῦ ἀσέπειρα πρὸς ὑποτίμησιν τῶν ὀθωμανικῶν χρεωγράφων, ἀλλὰ ταῦτα ἀναχαίττουσιν αἱ διὰ μετρητῶν ἀγοραὶ. Τὴν περὶ τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐνεκα τούτων προτιμήσεως τῶν τουρκικῶν χρεωγράφων παρὰ τῶν κεφαλαιούχων τῆς Εὐρώπης γνώμην πρὸ πολλοῦ καὶ μετ' ἐπιμονῆς ἐξακολουθοῦμεν ὑποστηρίζοντες, εὐτυχῶς δὲ τὰ πράγματα καὶ ἡ κοινὴ μαρτυρία ἐπεκύρωσαν πάντοτε τὸ ὀρθὸν τῆς ἡμετέρας γνώμης, πρὸς μεῖζον ὑποστηρίξει τῆς ὁποίας προσθέτομεν τὰς προσφάτους ἀλλοιολογίας τῶν σπουδαιότερων οἰκονομολογικῶν ἐφημερί-

δων. «Ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς καχεξίας, γράφουσιν ἐκ Παρισίων, τὰ τουρκικὰ καὶ αἰγυπτιακὰ χρεώγραφα μόνον διατηροῦνται καὶ διατηροῦνται ἐξαιρετικῶς, διότι αἱ παρὰ τοῦ συμβουλίου τῆς διεσπόμενης τοῦ Δημοσίου ὀθωμανικῆς χρέους εἰσπραξίαι, ὡς καὶ αἱ τοῦ ταμείου τοῦ Δημοσίου χρέους τῆς Αἰγύπτου, ἐξακολουθοῦσιν οὔσαι εὐχάριστοι».

«Σπουδαῖαι ἀγοραὶ, γράφουσιν ἐκ Λονδίνου, γίνονται ἐπὶ τῶν τουρκικῶν χρεωγράφων ὡς καὶ τῶν αἰγυπτιακῶν. Περιστὸν θεωροῦμεν νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν τὸν ἑπαινον τῶν χρεωγράφων τούτων, διότι εἰσὶν ἀρκούντως γνωστά. Ταῦτα κατατάσσονται μετὰ τῶν ἀσφαλεστέρων χρεωγράφων, τὰ ὁποῖα παρέχουσι καταφύγιον εἰς τὰ κεφάλαια ἐν καιροῖς οικονομικῶν ταραχῶν, ἐν οἷς ἡ ἐκλογή πρὸς τοποθέτησιν κεφαλαίων καθίσταται καθ' ὑπερβολὴν δυσχερής».

«Τὰ τουρκικὰ χρεώγραφα, γράφουσιν ἐκ Βρυξελλῶν, διατηροῦνται σταθερὰ, πολυριθμοὶ δὲ εἰσὶν οἱ διὰ μετρητῶν ἀγοραστὰι αὐτῶν. Πολλὰ ἀγοραὶ τῶν σειρῶν Β καὶ Δ τοῦ Γενικοῦ χρέους ἐγένοντο κατ' αὐτὰς ἐν Λονδίῳ». Ἐπίσης γράφουσι καὶ ἐξ Ἀμβέρσης: «Πολλὴ γίνεται ζήτησις τουρκικῶν χρεωγράφων, κατὰ δὲ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἐζητήθη πρὸ πάντων ἡ σειρά Β, ἐν μέρει δὲ καὶ ἡ Γ καὶ λοιπὰ». Ἄλλ' αὐτὸ τοῦτο, ἡ ἀσφάλεια δηλονότι καὶ σταθερότης τῶν ὀθωμαν. χρεωγράφων συντελεῖ εἰς τὴν παρούσαν ἀπραξίαν, διότι ἀνεπὶ τοῦτο ἔπρεπε συνέπειά τῆς γενικῆς καταστάσεως νὰ ἐπέλθῃ ὑποτίμησις, ἥτις ἐμελλε νὰ συντελεσθῇ εἰς τὴν κίνησιν καὶ τὴν ἐλαστικότητα τῆς ἀγορᾶς. Ὑπάρχουσι δὲ πολλοὶ οἱ φρονοῦντες ὅτι ἀνεπὶ τοιαύτης τινός ὑποτιμήσεως ἡ ἀπραξία θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐξ ἀνάγκης, διότι ὁ περαιτέρω ὑψωμὸς κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις δὲν παρέχει στάδιον εἰς τὴν κερδοσκοπίαν τῶν χρηματιστηρίων.

Ἡ ἀνατιμήσις τῶν ὀμολογίων τῶν Σιδηροδρόμων Ρωμανίας δὲν ἐξηκολούθησεν, ὡς ἠλπίζετο, τούναντιον δὲ ἐπῆλθε καὶ εἰς τούτους σχετικὴ χαλάρωσις οὐ μόνον ἐνεκα τῆς γενικῆς καταστάσεως, ἀλλὰ καὶ διότι παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν τὸ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον τῆς Ρώμης δὲν φαίνεται διατεθειμένον νὰ παραδεχθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τοῦ Δημοσίου χρέους παραδεκτὸν γενόμενον σχέδιον τῆς ἐξοφλήσεως τῶν κληρουμένων ὀμολογίων, ἡ δὲ βραδύτης αὕτη πολλὰς γεννᾷ δυσχερείας καὶ φέρει εἰς μέσον νέα σχέδια καὶ νέας προτάσεις. Ὅποσδήποτε ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις ἀπαιτεῖ νὰ δοθῇ ὅσον τάχιιστα λύσις τις εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Τὰ ἑλληνικὰ χρεώγραφα μένουσι στάσιμα εἰς τὰς γνωστὰς τιμὰς, παραλογισμὸς δὲ θεωρεῖται ἡ περαιτέρω ὑποτίμησις αὐτῶν, διότι οἰοσδήποτε συμβιβασμὸς εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ συντελέσῃ εἰς βελτιώσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως. Ἡ περὶ οἴθησις αὕτη ἤρξατο νῦν ἐπικρατοῦσα καὶ ἐν Ἀθῆναις, ἐκ τούτου δὲ ἐπῆλθε σχετικὴ τις βελτιώσις τοῦ συναλλάγματος καὶ διατήρησις τῶν τιμῶν διαφόρων ἀξίων. Καὶ ἐνταῦθα δ' αἱ ἐπὶ τῶν Λατινίων καὶ τῶν λαχειοφόρων ὀμολογιῶν ἀναγκαστικαὶ πωλήσεις ἔπαυσαν, ἐξ οὗ μικρὰ ἐπῆλθε βελτιώσις πρὸ πάντων εἰς τὰς λαχειοφόρους, τιμωμένας πρὸς τὰ 331. Ν. Φωτιάδης.